

15. januar 2015

Besvarelse af GRU alm. del
spørgsmål nr. 31 af 18. december
2014 til udenrigsministeren efter
ønske fra Johan Lund Olsen (IA).

UDENRIGSMINISTERIET

Spørgsmål nr. 31:

I forlængelse af samrådet den 5. december 2014 om udbud af servicekontrakten på Thule Air Base bedes ministeren oplyse, om regeringen i løbet af 2014 - og inden Vectrus fik servicekontrakten – har fået en klokkeklar vurdering fra kammeradvokatens side om, hvorvidt EU-retlige regler finder anvendelse ved udbud af servicekontrakten på Thule Air Base. Der henvises til, at regeringen op til samrådet den 5. december 2014 og under samrådet, har henholdt sig til EU-retten, selvom det af kammeradvokatens vurdering af 8. november 2013 fremgår, at spørgsmålet om, hvorvidt EU retlige regler finder anvendelse ikke er endeligt afklaret. Spørgsmålet er stillet?

Svar:

Udenrigsministeriets vurdering af, at det var nødvendigt at opdatere den hidtidige praksis for udbuddet af servicekontrakten på Thulebasen, skyldtes navnlig et behov for at sikre, at Danmark ikke kunne blive beskyldt for at fortrinsbehandle danske virksomheder i forhold til andre EU-virksomheder i strid med EU-retten. Der henvises i denne sammenhæng til besvarelsen af spørgsmål 38.

Det bemærkes i den sammenhæng, at det i Kammeradvokatens udtalelse af 8. november 2013 blev lagt til grund, at hvis det omhandlede krav om at anvende danske virksomheder og dansk arbejdskraft måtte anses for (også) at være en varetagelse af danske – og ikke kun grønlandske – eksterne relationer, ville kravet skulle overholde EU-retlige regler, herunder loyalitetsprincippet. I den sammenhæng udtalte Kammeradvokaten:

”Det er nærliggende at antage, at det EU-retlige loyalitetsprincip i en situation som denne vil være til hinder for, at medlemsstaterne udnytter deres kompetencer for så vidt angår deres oversøiske territorier i strid med EUF-traktatens grundlæggende principper, herunder f.eks. ved at indføre foranstaltninger på grønlandsk territorium, der strider mod EUF-traktatens diskriminationsforbud [...]”. (udtalelsens side 11)

Kammeradvokaten fandt videre, at

”... det [er] min opfattelse, at kravet om anvendelse af danske virksomheder og dansk arbejdskraft - i det omfang, det er en varetagelse af danske eksterne relationer - som udgangspunkt er direkte diskrimination omfattet af EUF-traktatens artikel 45 (arbejdskraftens fri bevægelighed) og 56 (tjenesteydelsernes fri bevægelighed).” (udtalelsens side 16).

Når noget efter EU-retten er ”direkte diskrimination” viser al erfaring, at følgen ofte er sagsanlæg fra private med krav om erstatning.

Opdateringen af udbudsproceduren havde til formål at sikre, at udbuddet af servicekontrakten på Thulebasen fortsat ville komme Grønland og det grønlandske samfund til størst mulig gavn. I den sammenhæng var der enighed mellem Grønland, Danmark og USA om at fastholde og præcisere kriteriet om, at serviceudbyderen skal være en ”dansk/grønlandsk” virksomhed. Samtidig skulle der sikres en model, der er i overensstemmelse med Danmarks EU-retlige forpligtelser. For så vidt angår dette aspekt henvises til besvarelsen af spørgsmål 39.